

Det ærede Medlem Hr. Rode følte sig generet af, at der var enkelte, der havde talt om, at det radikale Parti ikke havde haft det saa godt, det havde været i Støbeskeen ved sidste Valg. Disse Udtalelser gik ikke ud paa en Fremtidsspaadom, men hvilede paa en indtruffet Kendsgerning. Det ærede Medlem anbragte da lejlighedsvis, men ganske behændigt, at Partiets Tal tog til i Tusindvis daglig. Det skal jo altid være saa stort. Jeg tror nu ikke, at Bevægelsen fra Parti til Parti gaar saa hurtigt, og jeg vil advare det ærede Medlem Hr. Rode mod at tro, at der er en saadan stor Overgang. Det er rigtigt, at det ærede Medlem Hr. Stauning, den Gang han talte, fik Bifald oppe fra Galleriet. Men jeg er ikke saa sikker paa, at det samme Bifald kommer fra Husmandshjemmene, hvor man ikke kender til Normalarbejdsdagen, og hvor man i al Stilfærdighed undersøger den socialdemokratiske Katekismus. Denne er meget simpel. Den siger — saadan kan man vel godt udtrykke sig —, at Organisationerne fastsætter Arbejdstiden, og Organisationerne fastsætter Daglønnen, og hvis det ikke kan lykkes alle at opnaa Arbejde i den begrænsede Arbejdstid og til den fastsatte Dagløn, skal Staten sørge for Udkommet for de arbejdsløse, og saa gaar det paa den Maade godt.

Men saaledes kan det ikke blive ved at gaa, det kan ikke gaa helt i Ring. Kunde det det, saa det godt nok ud. Men der er Erhvervsgræne, som er ved den aabne Ende, og som skal sørge for, at Tilførslerne til Landet, som vi alle sammen er med til at fortære, kan betaales. Spørgsmaalet er altsaa, om disse Erhverv med den aabne Ende udad mod den forvirrede Verden med Valutadumping — ja, undskyld, at jeg udtaler det saadan, men ovre i Jylland udtaler vi det aldrig som „dømping“, vi siger paa jævnt Jydsk dumping, det forstaar vi, hvad er, og det falder bedst for den jævne, jydsk Tunge —, altsaa Spørgsmaalet er, om de, som har deres Erhvervsbedriftsside ud mod dette Europa med Valutamisøren — hvor Valutaen snart er for høj og snart for lav, men aldrig tilpas —, kan bringe tilstrækkeligt hjem til, at det hele kan gaa rundt. For ellers er det, der sker noget, og dette noget sker med Naturlovenes Ubøjelighed.

Og det, der sker, er, at Foretagsomhedsdriften kvæles. Det, der sker, er, at Ejendomsdriften kvæles. Men naar Foretagsomhedsdriften og Ejendomsdriften kvæles, naar Folk slaar sig til Ro med den Tanke: Gaar det værst, saa kan vi ty til den offentlige Understøttelse!, saa er der kvalt der en

Følelse; som jeg tror, man skal være sig for at kvæle. Og det er den, at det er alligevel det bedste, om en Mand eller Kvinde har det saadan, at de kan bjærge sig selv. Der er sket en Skade den Dag, da man faar det ud af Folks Bevidsthed, at det er ikke lige godt, enten man selv ved sit Arbejde kan tjene sit Brød, eller man henvender sig til den offentlige Kasse og henter de Penge, der skal til. Herved slaas en Folkeværdi ihjel; og jeg synes, vi begynder at faa en Anelse om dette.

Jeg tror ogsaa, at det socialdemokratiske Parti begynder at faa en Anelse om det paa Trods af de mange Millioner, der gives ud til denne offentlige Understøttelse. Er det ikke rigtigt, naar jeg siger, at det, der er kommet ud af det, i væsentlig Grad er Misfornøjelse? Det er Misfornøjelse hos dem, der faar — og denne Misfornøjelse hjælper man storartet til herindefra —, og det er Misfornøjelse hos dem, der skal svare de store Skatter.

Der er talt om Samarbejde. Det ærede Medlem Hr. Rode vilde have Samarbejde mellem de forskellige Klasser i Folket. Jeg tror, her er et Omraade, hvor vi har en aandelig Værdi, som vi alle er tjent med bliver opretholdt, ogsaa det socialdemokratiske Parti. Det kan maaske leve højt en Tid paa Misundelsen og Følelser, der er i Slægt dermed. Men vær sikker derpaa: de bliver sultne en Gang. De faar slunkne Maver af den Kost. Samfundet er alligevel bedst tjent med, at vi faar det maget saadan, at denne Misundelse ikke vokser.

Man har villet prøve paa at sætte disse socialdemokratiske Sætninger i Stedet for de sociale Naturlove. Men hvad fører det til? Naturlovene kan man sparke til, men de sparker igen, det er deres Vane. De menneskelige Love kan man undertiden overtræde, uden at den menneskelige Retfærdighed — jeg sigter ikke til den højtærede Justitsminister, der vist nok er vaagen nok — rammer de enkelte Overtrædelser. Men overtræder man Naturlovene, saa det bliver for groft, har Naturlovene deres egen Maade at haandhæve Retten paa, og den Maade kan man nu en Gang ikke komme udenom.

Det er det, der er ved at fuldbyrdes. Foretagsomhedsdriften er tabt for en stor Del; Ejendomsdriften har lidt et stort Knæk, og det betragter jeg som et stort Tab.

Der er talt saa meget om og stillet Krav om, at der skulde sættes Arbejder i Gang. Der er et Omraade, hvor der trænges til at faa Arbejder sat i Gang; det er inden-